

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 9 september 2010

MEDITATIE

Het 12-jarig Kind in de tempel

De zomer is voorbij, het winterseizoen is begonnen. De tijd is aangebroken, dat de kinderen en jonge mensen voor het eerst in hun leven of opnieuw naar catechisatie gaan. Zelfs zijn er onder hen die zich hebben opgegeven om de belijdeniscatechisatie te gaan volgen. Ook de verenigingen zullen, zo de Heere wil en wij leven, weer samenkomen.

Om wat te gaan doen? Om bezig te zijn in Gods woord en de geschriften der vaderen. Wij hebben het grote voorrecht dat dit nog kan. Vele kinderen in de wereld missen dit. Wat maakt de Heere met ons en onze kinderen dan nog bemoeienissen, nietwaar? Dat wij dan hierin onze plicht mogen verstaan.

Zo lezen wij in Lukas 15 van ouders die, samen met hun Kind, naar de tempel gingen.

Voor het eerst maakte het 12-jarig Kind de weg naar Jeruzalem om het Paasfeest bij te wonen. Dit Kind was gewillig om mee te gaan! Hij gehoorzaamde niet alleen zijn aardse ouders. Immers Hij kende geen zonde, had nooit zon-

Wist gij niet, dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders.

Lukas 2: 49

de gedaan! Maar bovenal, Hij zocht de wil van Zijn hemelse Vader. Dat blijkt wel uit het vervolg.

Jozef en Maria keerden na het Paasfeest terug naar Nazareth. Maar waar was toch hun Kind? Overal zochten ze Hem. Drie dagen lang. Maar niet op de juiste plaats!

Volk des Heeren, wat kan er een tijd zijn, dat u Hem, Die u lief is geworden, niet eens mist.

Maar wonder van Gods welbehagen als Gods Geest het gemis van Zijn nabijheid weer doet beleven. Zoekt u Hem net zoals Jozef en Maria overal, behalve daar waar Hij te vinden is?

Uiteindelijk, na drie dagen zoeken, wordt het 12-jarig Kind gevonden. Dat was Gods tijd, opdat zij zich straks zouden schamen, vanwege hun eigen

dwaasheid. Waar hebben zij Jezus mogen vinden? *In de tempel.*

Nu zomaar een vraag: op welke plaats bevinden wij ons? Ouders, waar vinden wij onze kind(eren)?

Wat zou het groot zijn, als u en uw kind, door genade, gevonden mocht worden in de dienst des Heeren. Van nature zijn wij in de dienst van de zonde, wereld, satan. Nodig is het om door Woord en Geest van dood levend gemaakt te mogen worden.

Wat de vrucht daarvan is? Een missende, ongelukkige buitenstaander. God kwijt. Maar toch zal het dan zijn: *Eén ding heb ik van de HEERE begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de lieflijkheid des HEEREN te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel.*

Waren de ouders verblijd, dat zij het 12-jarig Kind in de tempel mochten vinden?

Zijn moeder zeide: Kind, waarom hebt Gij ons zo gedaan? Zie, Uw vader en ik hebben U niet angst gezocht. Maria is geen vreemdeling van de 'waarom' vragen. Hier komt de méns openbaar. Ook na ontvangen genade! Immers het Kind Jezus was voor haar toch geen vreemde meer. Dan lezen wij het antwoord van het 12-jarig Kind: *Wat is het dat gij Mij gezocht hebt? Wist gij niet, dat Ik moet zijn in de dingen Mijns vaders?*

Wist gij niet. Daar komt Gods volk wel achter, dat ze het niet weten. Dat ze dwaas en blind zijn in de wegen des Heeren. Ze hebben wel eens gedacht het allemaal te weten. Hoe duidelijk had de Heere door de engel reeds tot Maria gesproken van Zijn Goddelijk Zoonschap en dat Hij komen zou om Gods eer op te luisteren en de zaligheid te verwerven. Dat Hij daarom de menselijke natuur moest aannemen. Als de Immanuël: God met ons. Om naar Vaders welbehagen een verloren volk te gaan brengen in Gods gunst en gemeenschap. *Wist gij niet.* Hoe noodzakelijk en profijtelijk is deze ontdekkende vraag. Alleen door dat onderwijs wordt de wijsheid des mensen

Inhoud

88e jaargang

Nr. 49

- 1 Het 12-jarig Kind in de tempel
- 2 Hoe komt God nu aan Zijn eer?
- 3 De Naam: Bijbelstudie over de namen van de Middelaar (35)
- 4 Commentaar: Aftrekbaarheid van giften (1)
- 6 Al wat Hij ooit beloofd heeft... (4)
- 7 Even maar...
- 8 Dovenpastoraat: Pastoraat onder doven (3)
- 9 Zorg voor jongeren
- 10 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

tot dwaasheid. Hoe nodig is het om te leren:

En dat Uw Geest mij ware wijsheid leer', mijn oog verlicht', de nevels op doe klaren: dat inijn ziel de wondren zie en eer, die in Uw wet alom zich openbaren.

Jongens en meisjes, dat ook jullie de komende tijd je eigen wijsheid zouden mogen verachten. Dat geleerd mag worden dat al je kennis, buiten de verlichting van de Heilige Geest, een kennis is die niet vernederd en verootmoedigd en niet is tot eer van God. *Verstand laat na de ware grond van het weldoen op te merken.*

Wij mogen nog onderwezen worden in de leer naar Schrift en Belijdenis. Maar rust toch niet voordat u en jij mogen komen op de school, waar dwazen steeds dwazer zullen worden. Om als een dwaze, onkundige te leren: *Ik (Borg en Middelaar) moet zijn in de dingen Mijns Vaders.*

Hij alleen is voor de Kerk de Enige oor-

zaak van haar zaligheid en de enige Weg van behoud.

U die alleen door het leven gaat, in rouw gedompeld of zonder kinderen, ook voor u geldt: als Hij gekend mag worden, zal Hij ook waar maken: Ik zal Mij een volk formeren die Mijn lof' zal vertellen.

*Uw heilleer wordt door Mij alom
verbreid;*

*'k bedwing mijn tong en lippen niet;
Gij weet het, HEER', Die alles ziet,
Mijn hart verbergt nooit Uw
gerechtigheid.*

*Uw waarheid doe ik horen;
Uw heil, den mens beschoren,
Vloeit daag'lijks uit mijn mond;
Uw gunst, Uw trouw, Uw woord
En Godsgeheimen, hoort
Uw talrijk volk in 't rond.*

Psalm 40: 5

Oud-Beijerland,

ds. G. Pater

onder de prediking, dat hij heeft mogen geloven dat er een mogelijkheid was om zalig te worden. De liefde Gods voor Zijn Kerk werd geproefd. Maar nu is dat alles weg en toegesloten en blijft er niets anders over dan zonde en een hemelhoge schuld. Een toegepaste Zaligmaker wordt gemist. Wel Zijn liefde gesmaakt, maar Die persoon nog te missen. Wel de verloren staat gezien en een beest geworden voor God. Nu is alles kwijt en schreit het van binnen. Hoe komt God nu aan Zijn eer? Hoe moet het nu verder?

Laten we in de eerste plaats altijd maar weer beseffen dat mensen door de Allerhoogste gebruikt kunnen worden om tot een hand en een voet te zijn voor anderen, Maar uiteindelijk is het de grote Salomo Zelf, Die raadselen oplost en knopen ontbindt. Daarom blijft de bede: 'Zend HEERE Uw licht en waarheid neder'. Wat is het toch noodzakelijk om onderwijs en de verlichting van Zijn Heilige Geest te ontvangen. En vervolgens: die Heilige Geest leidt toch in Zijn zaligmakende bediening naar Gods Woord en naar de Schriften. Hoe belangrijk is altijd weer of we ons leven in Gods Woord kunnen terugvinden. En bij de beantwoording van deze vraag moeten we voor ogen of ons antwoord schriftuurlijk is.

Bij de redactie kwam een vraag binnen met het verzoek deze te beantwoorden in De Saambinder. De

vraagsteller worstelt met het probleem dat er in zijn leven wel ogenblikken zijn geweest, met name ook

We moeten bij deze vraag denken aan de ervaring die Jakob in Bethel mocht hebben (Gen. 28:12). Heeft hij daar

De Saambinder

**Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten**

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Wvd. hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

**Bijdragen van medewerkers en boeken
ter recensie aan:**

ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele, Hyacinthenstraat 1,
2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)
en berichten aan:**

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk aan:**

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag**
in het bezit van de drukker te zijn.
Rouwadvertenties
uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

**Correspondentie-adres
Noord-Amerika:**

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av,
N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

*De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud van:
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.*

niet als een verlorene en als een door de dood achtervolgde de zaligheid mogen zien in die Ladder Jakobs? Wat kreeg hij daar bovendien een kostelijke belofte, dat de HEERE met hem zou zijn, dat Hij zijn zaad zou zegenen en dat het land waarop hij lag te slapen zijn eigendom zou worden. Over schuld en zonde werd helemaal niet gesproken! Maar twintig jaar later, aan de Jabbok, toen Ezau kwam, toen de dood in het aangezicht werd gezien, toen het in zijn beleving sterven werd, hoe bang en benauwd werd het toen. Sterven is immers God ontmoeten. Er moet betaald worden.

Aan de Jabbok ontkende Jakob niet wat er in Beth-el gebeurd was. Dat zou hij nooit meer vergeten. Maar van zijn kant was alles nog te kort. Zijn schuld stond nog open! Het recht moet zijn loop hebben. Hij was wel vermoeid van zijn grote reis, maar het was nog niet buiten hope geworden. In Genesis 32:24 lezen we: 'Doch Jakob bleef alleen over'. Maar ook lezen we van dat ontzaglijke wonder dat een Man met hem worstelde. Jakob worstelde niet met een man, maar een Man worstelde met hem! De kanttekenaren zeggen: *Dat is de Zoon van God, die zich in een menselijk lichaam hier vertoonde.*

Toen werd het omkomen. Daar verloor Jakob alle grond onder zijn voeten. Daar mocht hij heel zijn verzondiverge en verloren bestaan uitstapelen in zijn naam: Jakob. Daar mocht hij ook een nieuwe naam ontvangen: Israël. Enkel genade, in de weg van het wonder en van het recht. En het eerste altaar dat Jakob daarna bouwde, noemde hij: 'De God Israëls is God'. Toen mocht hij de God van Abraham en Izak ook *zijn* God noemen. Hij had immers zo kort tevoren de naam "Israël" ontvangen. Ziet u, door de dood heen ontving Jakob een nieuwe naam en zekerheid van zijn staat.

De vraag was: Hoe moet het nu verder, en hoe komt God nu aan zijn eer? Wel: Is dit niet de les die Christus Zelf leerde: 'Indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zo blijft hetzelfde alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort'. En 2 Korinthe 4:11: 'Want wij die leven, worden altijd in de dood overgegeven om Jezus wil, opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden'.

Is dit niet de les van het gehele Woord van God? Hebben ook de discipelen met hun bekering, met hun openbaring van de Middelaar en met hun

DE NAAM

35

Bijbelstudie over de namen van de Middelaar

OPZIERER
PLANT

PRIESTER

RAAD
RANTSOEN

Want Hij getuigt: Gij zijt Priester in der eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek.

Hebreë 7:17

De Middelaar is Priester. We vinden in deze tekst een aanhaling van Psalm 110:4. De HEERE heeft gezworen, en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek. David mocht daar in Psalm 110 een persoonlijk vergezicht op hebben door het geloof.

Het Priesterschap van de Middelaar werd afgeschaduwd door de priesters in het Oude Testament. We vinden in het Oude Testament twee priesterordeningen. De ordening van Melchizédek en de ordening van Aäron. In dit zevende hoofdstuk maakt Paulus een terugkerende vergelijking tussen die beide ordeningen. Christus is Priester naar de ordening van Melchizédek.

Hoe was de priesterordening van Aäron? Een zoon volgde zijn vader op. Een man werd priester omdat hij uit een priesterlijk geslacht kwam. Deze Aäronitische priesters waren dan ook met velen. Maar Melchizédek was een enig priester. Wat zijn priesterschap betreft staat er: zonder vader, zonder moeder en zonder geslachtsrekening. Niemand uit zijn geslacht, zowel voor als na hem bekleedde het priesterschap. De Middelaar kwam ook niet uit een priesterlijk geslacht. Hij kwam immers niet uit de stam van Levi, maar uit de stam van Juda. Hij is meerder dan de Aäronitische priesters.

De Middelaar is niet alleen een enig Priester, Hij is ook een eeuwig Priester. Zijn Priesterschap is onvergankelijk. De Aäronitische priesters moesten voortdurend opgevolgd worden. Flavius Josepus schrijft dat van Aäron tot de verwoesting van de tweede tempel drieëntachtig hogepriesters zijn opgetreden. Maar deze Hogepriester zal nooit een opvolger nodig hebben. Hij was Priester in de vrederaad. Hij blijft Priester tot in der eeuwigheid.

De Oud Testamentische priesters waren zondige mensen. Zelfs Melchizédek was afkomstig van Adam. Hij stond niet buiten de lijn van de erfzonde. Zulke priesters moeten altijd eerst voor zichzelf offeren. Maar deze Middelaar is onnozelen, onbesmet en afgescheiden van de zondaren.

De Oud Testamentische priesters offerden stieren en bokken. Hun bediening kon nimmer verzoening aanbrengen. Nooit was hun offerande voltooid. Maar deze Priester offerde Zichzelf. Zijn bloed bracht werkelijk verzoening aan.

O, zulk een Priester betaamt ons. Dat wil zeggen: zulk een Hogepriester hebben wij nodig. Beleeften we dat maar. Boston schrijft in de viervoudige staat: Van nature wordt Christus door ons als Profeet niet geloofd, als Priester niet benodigd en als Koning niet gediend. Vele Israëlieten hadden aan de uitwendige vormendienst genoeg, omdat zij hun inwendige onreinheid niet kenden. En wat was er zelfs in het leven van de discipelen veel onderwijs nodig om plaats te maken voor dit Priesterschap van de Middelaar.

U, die geen vreemdeling bent van Zijn Priesterlijke bediening, Hij is nog Priester. Laat dat u tot troost mogen zijn. Hij is het gebleven na Zijn hemelvaart. Hij leeft altoos om voor ons te bidden. Hij kan volkomenlijk zalig maken degenen die door Hem tot God gaan. Paulus schrijft hier: De HEERE getuigt het!

Nunspeet, ds. A. Schot

roeping tot het ambt zich uiteindelijk niet geërgerd toen het op de betaling van hun schuld door de Borg aankwam? Hebben ze hem niet allen verlaten? Omdat ze ten diepste nog zo blind waren voor het karakter van de zonde, voor de eis van Gods heilig recht en de noodzaak van betaling? En komt niet juist in deze voldoening van de Borg God aan Zijn eer?

Ds. G.H. Kersten schrijft in zijn catechismusverklaring dat juist in deze weg de Borg de meeste waarde krijgt voor een arme, uitgewerkte en verloren zondaar. Dan moeten wij totaal verdwijnen. Hij moet verschijnen. Wij minder en minder worden, ja, omkomen zelfs. En is dit niet juist datgene waar we ons zo tegen verzetten: dat sterven aan onszelf! Juist dat vrome en godsdienstige vlees wil niet uit *genade* zalig worden. En zo zeker dat de planting van het ware geloof een eenzijdig Godswerk is, zo is ook de beoefening van het geloof een werk van Gods Geest.

Dat we dan toch maar zouden smeken of de HEERE ons wil bekeren en leren en leiden en onderwijzen in het effen recht des HEEREN. De HEERE leert echter door de onderwijzingen van Zijn Geest niet alleen dat Zijn uitverkorenen zalig kunnen worden door het geloof in Christus, maar Hij leert hen ook *hoe* ze zalig kunnen worden, namelijk alleen door het Bloed op grond van recht. De HEERE schenke het ons allen uit louter genade.

We willen nog wijzen op het eerlijke en heldere antwoord dat ds. Th. van der Groe in zijn brieven gaf aan een persoon die bekommerd was en die raad vroeg over zijn weg. Natuurlijk zijn zielaardselen verschillend en is er onderscheid in personen. De HEERE kent echter de harten, toen en nu. Van de goede raad van Van der Groe kunnen we allen iets leren. En de grote Hartekenner weet als geen ander wat voor ons persoonlijk van toepassing is.

Van der Groe schrijft:

*'Mijn vriend, ik moet er mijn eigen zaligheid, die ik van God uit genade door Christus ben hopen, onder zetten dat Christus u waarlijk **genade** geven wil, indien gij maar waarlijk **genade** hebben wilt.*

Nu zoude ik u hiernevens raden:

*1e. Zoek te leren kennen door Christus' Geest **wat genade** is. O! gij zult die niet begeren voordat gij ze kent. Ik wens dat Christus u wil doen weten wat genade, genade is.*

*2e. Zoek ook te leren verstaan **wat er toch in de weg staat**, dat, daar Christus alzo ruim is in Zijn aanbieding, en zo onbepaald en generaal in Zijn beloften, nochtans uw arme ziel niet door Hem geholpen en tevreden gesteld wordt. Want voorzeker, Hij belooft niet alleen, maar geeft ook ruste aan allen die vermoeid en belast tot Hem komen. Zie Zijn eigen woord (Matth. 11:28). Al had gij het ook duizendmaal gezien, zie, het nog eens terdege, en geloof het door Zijn Geest, dan zult gij zekerlijk geholpen zijn en zalig worden.*

*3e. Zoek ook eens recht te leren verstaan wat **zonde** en **helle**, **vloek** en **toorn** voor dingen zijn, en wat dingen het voor u zijn. O, ik wens u daartoe Jezus' licht zelf. Studeer maar eens met uw hart bij Gods licht in deze dingen, totdat de binnenste grond van uw hart door Gods Geest eens recht verbrijzeld is; en zie eens hoe lange tijd gij dan nog met Christus en met Zijn genade en almachtigen Geest zult kunnen twisten. Laat uw staat en vorige werkzaamheden en ondervin-*

*dingen en uwe ontmoetingen, daar gij van geschreven hebt, en alles, alles daar gij dagelijks gewend zijt te leven, maar eens geheel rusten; want het is **Christus niet** en ook **niet de weg tot Christus**. Gij zijt zelf een schipper (Van der Groe bedoelt hier de vraagsteller, WJK), naar ik leze in uw brief, en gij vaart immers gaarne de kortste weg die goed is. Nu, de Heere doe u ook zo eens handelen met uw eigen ziel en eeuwige zaligheid. Ik bidde u, haal niet meer werk overhoop dan alleen maar de drie dingen die ik u voorgesteld heb. Zet en sluit uw zelven (o, dat het Gods Geest eens met en voor u mocht doen!) maar eens terdege in deze enge en benauwde gevangenis en loop er niet uit, voordat gij als een gebondene door Christus Zelf wordt uitgelaten door het bloed des Verbonds. De mensen nemen duizend keren draaien en omwentingen om in den hemel te komen, maar zij missen het enge pad, Christus Zelve.'*

Hardinxveld-Giessendam, ds. W.J. Karels

COMMENTAAR

1

Aftrekbaarheid van giften

Giften aan de kerk en aan allerlei liefdadigheidsinstellingen kunnen boven een bepaalde drempel worden afgetrokken van het onzuiver inkomen, zodat de belastingdienst over dat deel van ons inkomen geen belasting heft. Het voordeel is afhankelijk van de hoogte van het inkomen en de daarmee verband houdende belastingsschijf. Bij een hoog inkomen kan het percentage dat de belastingdienst meebetaalt zelfs oplopen tot 52 %. Er wordt echter aan deze aftrekbaarheid getornd.

Bij de kabinetsformatie liggen twee ambtelijke rapporten op tafel die pleiten voor de afschaffing van belastingaftrek voor goede doelen. Als dit voornemen werkelijkheid wordt, zal dat dan ten koste gaan van de inkomsten van de kerk? En hoe moeten we daarop reageren?

Als het over geld gaat, heeft de hele wereld dezelfde godsdienst, zo schreef de Franse filosoof Voltaire op 26 de-

cember 1760 aan mevr. d'Epinal. We zouden het ook zo kunnen zeggen: Elke religie verliest het van het geld. Aan deze uitspraak van Voltaire moest ik denken toen ik las van de dreigende afschaffing van belastingaftrek voor giften en het commentaar dat daarop werd gegeven. Het is ontegenzeggelijk zo dat van deze legale mogelijkheid om de overheid mee te laten betalen voor goede doelen, ook door ons gebruik wordt gemaakt. Ook als het gaat om giften voor de kerk. Als die giften aantoonbaar zijn, kunnen ze van het inkomen worden afgetrokken. Als een van de redenen om collectebonnen of collectemunten in te voeren werd en wordt immers aangevoerd dat dan de collectegiften aftrekbaar zijn voor de belasting. Daardoor is men in staat meer te geven. Of dat effect ook altijd optreedt, is echter maar de vraag.

Grote gevolgen

Door vertegenwoordigers van een stichting binnen de Protestantse Kerk in Nederland is gesteld dat de gevolgen

van afschaffing voor de kerken groot kunnen zijn. De drempel om te geven zou hoger worden en daarom komt er minder binnen. Het kan, zegt men, om vele miljoenen gaan. Volgens hen is er daarom alle reden om te pleiten voor het behoud van de giftenaftrek voor goede doelen, want de kerken hebben het toch al zo moeilijk. 'En deze maatregel zal de inkomsten van de kerken verder onder druk zetten'.

De commissie die in opdracht van de minister van financiën antwoord moest geven op de vraag hoe het belastingstelsel vereenvoudigd kan worden en in haar rapport ook pleitte voor afschaffing van de belastingaftrek voor goede doelen, meent dat het voor giften eigenlijk niet uitmaakt of je dat fiscaal aantrekkelijk maakt. Er wordt gegeven, of niet, zo zei een vertegenwoordiger van deze commissie.

Het moet ons niet verbazen als de regeling inderdaad wordt afgeschaft door een nieuwe regering. In het kader van de noodzakelijke bezuinigingen is elke bijdrage welkom. De bestaande regeling kost de staat elk jaar meer dan 300 miljoen euro. Een deel van dit bedrag zal betrekking hebben op giften aan de kerken. Welk deel is niet bekend, want er zijn talloze goede doelen waaraan gegeven wordt. Althans doelen die goed genoemd worden, want bijvoorbeeld ook de carnavalsvereniging en de vrijmetselaars worden hiertoe gerekend. Zal de afschaffing van de regeling de kerkgenootschappen miljoenen gaan kosten, zoals sommigen zeggen? Of heeft de regeringscommissie gelijk, die stelde dat er wordt gegeven of niet, los van welke belastingfaciliteit ook. Ik hoop dat het laatste het geval is. Maar dat zal nog moeten blijken. Want de vrees is terecht dat kerkelijke gemeenten en allerlei instellingen onder ons toch een teruggang zullen bespeuren van hun inkomen wanneer de aftrekregeling verdwijnt. Gevoegd bij het gegeven dat regelrechte overheidssubsidies verdwenen zijn of op de tocht staan, denk aan Jeugdbond en SGP, zou het te betreuren zijn als deze aftrekmogelijkheid verdwijnt.

Geven voor de kerk en voor allerlei goede doelen mag echter niet afhankelijk zijn van het al of niet fiscaal aftrekbaar zijn van die giften. Waar de mogelijkheid bestaat, mag er gebruik van worden gemaakt. Fiscale aftrekbaarheid van giften is immers een heel indirecte vorm van overheidssteun en daarom minder bezwaarlijk dan regelrechte subsidies, waaraan soms allerlei (belastende) voorwaarden zijn verbonden. Waar de mogelijkheid niet (meer)

bestaat, zou het echter niet moeten leiden tot minder inkomsten voor de kerk of voor allerlei goede doelen.

Geven we echt?

Als je lid bent van een vereniging, moet je contributie betalen, anders kan die vereniging niet blijven functioneren. Als je lid bent van de kerk, betaal je geen contributie, maar draag je mee aan de instandhouding van de eredienst en alles wat daarbij hoort. Daardoor is het mogelijk dat we op zondag en in de week samen mogen komen om te luisteren naar de boodschap van het Woord van God. Gebouwen moeten worden gebouwd en onderhouden, in het onderhoud van predikers moet worden voorzien, enz. Het is onze dure plicht om daarvoor onze gaven te geven. Los van de al of niet bestaande mogelijkheid om die gaven voor de belasting af te trekken.

's Zondags klinkt het echter niet alleen: 'Er zal worden gecollecteerd voor de kerk', maar in veel gevallen zal het klinken: 'Er zal worden gecollecteerd voor de diaconie en voor de kerk'. In die volgorde. Want de collecte om 'de armen christelijke handreiking te doen', behoort naar Zondag 38 van de Heidelbergse Catechismus voluit bij de zondagse eredienst. Als we dit horen trekken we onze portemonnee of grijpen wat collectebonnen of -munten uit onze tas of broekzak en we stoppen wat in de collectezakken die passeren. Vaak denken we er niet eens bij na. We geven meer uit gewoonte dan met het hart. Thuis vullen we onze acceptgiro's in of geven de bank digitaal opdracht om een bepaald bedrag naar de kerk of een liefdadigheidsinstelling over te maken. Maar geven we echt? Doen we dat altijd bewust? Vanuit onze plicht?

Geven in Bijbelse zin moet niet worden gezien als een gunst van degene die geeft aan degene die niet heeft. Geven is veeleer: delen met elkaar wat God ons in Zijn goedheid heeft toevertrouwd. David looft in 1 Kronieken 29 de Heere voor de gaven die het volk vrijwillig en "met een volkomen hart" bracht voor de tempelbouw. 'Want wie ben ik en wat is mijn volk, dat wij de macht zouden verkregen hebben om vrijwillig te geven als dit is? Want het is alles van U en wij geven het U uit Uw hand'.

Wij zijn geen eigenaren van ons geld, slechts rentmeesters. De aarde en haar volheid zijn des Heeren. Rentmeesters

moeten verantwoording afleggen van hun beheer. Hoe gaan we met het goed van de Eigenaar van alles om? Dat beheer moet staan in het teken van de liefdevest: God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf. Vanuit dat beginsel geven, betekent dat we bij het overwegen van waaraan en hoeveel we geven van een ander vertrekpunt uitgaan dan de vraag of het aftrekbaar is voor de belasting. Al stelt die mogelijkheid ons in staat meer te geven.

Meer dan we missen kunnen

Ook de vraag wat we geven moeten komt in een ander licht te staan als we uitgaan van het gegeven dat we slechts rentmeesters zijn. Geven maakt vrij van de gebondenheid aan geld en bezit. Bovendien is het een middel om iets van de christelijke barmhartigheid zichtbaar te maken in een gebroken wereld. De Heere heeft een blijmoedige gever lief. Ik las van de bekende opwekkingsprediker John Wesley (1703-1791) dat zijn eerste baan 32 pond per jaar opleverde. Hij leefde van 28 pond en de rest gaf hij weg. Toen hij meer ging verdienen, bleef hij leven van 28 pond. Zelfs toen hij professor in Oxford was, hield hij dit vol. Ik denk, dat als hij zijn giften had kunnen aftrekken voor de belasting, hij de "winst" daarvan ook zou hebben weggegeven. De bekende Britse schrijver C.S. Lewis gaf alles wat hij met zijn boeken verdiende weg. Zijn opvatting over de vraag hoeveel een mens weg zou moeten geven: 'Ik vrees dat er maar één veilige regel is: meer geven dan we missen kunnen. Als we onszelf niets hoeven te ontfangen om te kunnen geven, geven we te weinig'. Als we dit criterium aanhouden, dan denk ik dat we allemaal te weinig geven.

Geen belastingaftrek of wel belastingaftrek, het zou voor ons geefgedrag voor de kerk of voor liefdadigheidsinstellingen eigenlijk geen verschil moeten maken. De instandhouding van de kerk, en de scholen niet te vergeten, de plicht die we hebben ten opzichte van onze naaste om goed te doen aan alle mensen en meest aan de huisgenoten des geloofs, moet ons veel waard zijn. Zoveel, dat we meer willen geven dan we missen kunnen van wat de Heere ons in bruikleen geeft. Het mag niet zo zijn dat we Voltaire door ons geefgedrag gelijk moeten geven. Gij geheel anders.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

Al wat Hij ooit beloofd heeft...

Over koning David is al heel wat geprekeet. Over Salomo minder, over Pekah van Israël nog veel minder. Te begrijpen is dat wel. Toch is het opmerkelijk dat ook de geschiedenis van goddeloze koningen in de Bijbel beschreven staat. Is het als de zwarte achtergrond waartegen de raad Gods des te meer gaat blinken? Juist om die reden zijn ook de boeken van de Koningen zeer de moeite waard om te onderzoeken. De Studiebijbel Oude Testament helpt ons daarbij.

Elk deel van de Studiebijbel staat garant voor veel informatie die de bijbellezer kan helpen om de tekst te verstaan. De samenstellers hebben hun best gedaan om de geschiedenissen van Israël in hun eigen tijd te plaatsen. Gegevens van opgravingen en oude teksten die gevonden zijn geven heel wat achtergrondinformatie. Maar vooral hebben de auteurs willen luisteren naar het Woord dat de Heere Zelf heeft geïnspireerd. Nauwkeurig en eerbiedig luisterend willen ze de Bijbel uitleggen. Dat tekent direct de waarde van de Studiebijbel, waarvan deel na deel gestaag verschijnt.

Profeten

Het vierde deel van de Studiebijbel gaat over het tweede boek van Samuël en de twee boeken van de Koningen. Het begint met een praktisch overzicht waarin bijbelgedeelten die dezelfde gebeurtenissen beschrijven naast elkaar staan. De geschiedenissen van de koningen van Juda worden namelijk niet alleen in de Koningen maar ook in de Kronieken beschreven. Dat betekent dat we over Elia en Elisa, die profeteerden in het Tienstammenrijk, juist weer niet lezen in de Kronieken. Over deze profeten lezen we in een afzonderlijk opstel, achter in de Studiebijbel. Daarin worden ook de namen genoemd van vele (onbekende) profeten die optraden in de tijd van de koningen. We lezen ook over enkele naamloze profeten (1 Kon 13:1; 20:13). Er zullen nog wel meer profeten zijn geweest, van wie we de naam niet weten. Van de profeten van wie we bijbelboeken kennen, worden enkel Jesaja en Jona in de boeken van de koningen genoemd.

Profeten waren vaak raadgevers van de koning, of ze traden juist op tegen de koning. Nathan en Gad lijken aan het koninklijke hof verbonden te zijn geweest. Maar ook andere profeten werden door de Heere naar het hof gestuurd, soms met een zeer aangrijpende boodschap (1 Kon 14:7-16; 16:1-4).

Soms kregen de profeten ook de macht om wonderen te verrichten. Vooral Elia en Elisa hebben veel wonderen mogen verrichten. In een goddeloze tijd wezen ze ook daarmee op de levende God Die recht had op het hart van het volk. In de moderne tijd zijn deze wonderen allemaal wegverklaard. Daar doet de Studiebijbel niet aan mee. 'Wie God belijdt, belijdt daarmee de schepping en de wonderen die Hij doet'. zo klinkt het kernachtig.

Vervulling

Over de vervulling van het Oude Testament in het Nieuwe is ook dit deel van de Studiebijbel nogal sober. Dit valt bijvoorbeeld op bij de laatste woorden van David in 2 Samuël 23. Volgens de Studiebijbel gaat het in dit gedeelte over een profetie van David over de ideale vorst. Pas aan het slot van het gedeelte lezen we over een koning die aan alle zaken uit deze profetie voldoet. 'Dat is Jezus, de zoon van David'. Bij zulke gedeelten dringt de vraag of het niet mogelijk was geweest om veel meer te schrijven over de vervulling van deze rijke profetie in de Middelaar. De Parel van grote waarde had juist in de uitleg van 2 Samuël 23 zo kunnen gaan schitteren. De statenvertalers hebben deze gelegenheid met beide handen aangegrepen. De sterk historische benadering van de Studiebijbel heeft als schaduwzijde dat er schatten uit Gods Woord onderbelicht blijven.

Omri

De boeken van de Koningen bevatten veel informatie over de geschiedenissen van Israël en Juda. Toch is het niet een geschiedenisboek met alleen maar jaartallen en gebeurtenissen. Een voorbeeld zijn de hoofdstukken in de Koningen over de koningen Omri en Achab. Over Omri is de Koningenschrijver heel kort, over Achab lezen

we veel meer. Uit buitenbijbelse bronnen weten we ondertussen dat Omri een van de belangrijkste koningen van Israël is geweest, tenminste uit politiek, militair en economisch oogpunt. Onder zijn heerschappij ontwikkelde Israël zich tot een geduchte macht die economisch bloeide. Zelfs na de ondergang van het geslacht van Omri noemt de Assyrische koning Israël het "Omri-land".

Het was ook Omri die Samaria tot hoofdstad van zijn rijk maakte. Dat was strategisch een goede keuze, omdat de heuvel Samaria 100 meter hoger lag dan het omliggende gebied. De relatief steile hellingen van de berg boden een natuurlijke bescherming. Zelfs tegen de overmacht van Assyrië

De Middelaar moest nog geboren worden uit het nageslacht van David. Dat had de Heere Zelf beloofd.

hield Samaria nog drie jaar stand (2 Kon. 17:5). Rond Samaria zijn sinds een eeuw uitgebreide opgravingen gedaan. Daaruit is bijvoorbeeld gebleken dat de stad tot 551 na Christus bewoond is geweest. Vermoedelijk als gevolg van een aardbeving zijn in dat jaar de inwoners gevlucht en niet meer teruggekeerd.

Achab

Achab was als koning de mindere van zijn vader Omri, terwijl over hem veel meer geschreven staat in de Koningen. Dat komt omdat de schrijver van de Koningen veel meer oog heeft voor de betekenis van de koning voor de godsdienst van Israël. Het beeld van Omri is negatief, hij deed meer kwaad in de ogen des Heeren dan zijn voorgangers. Over Achab is het oordeel nog donkerder: hij voerde de Baäldienst in Israël in door zijn huwelijk met Izebel en deed nog meer kwaad in de ogen des Heeren dan zijn voorganger Omri (1 Kon. 16:33). In die godsdienstige nood heeft de Heere Elia geroepen om op te komen voor de Naam en de zaak des Heeren.

Zo zien we dat de Koningen de historie plaatst in het licht van de dienst des Heeren. Dat betekent allerminst dat de geschiedenis daarmee minder *nauwkeurig* beschreven zou zijn, zoals de moderne theologie beweert. Volgens sommige moderne uitleggers heeft de schrijver van de Koningen de geschiedenis naar zijn hand gezet.

Dat is allerm minst het geval, zo benadrukken de auteurs van de Studiebijbel. Al wordt de geschiedenis vanuit een bepaalde hoek belicht, het blijft wel geschiedenis. Deze invalshoek blijkt vooral uit 2 Koningen 17 waarin de balans wordt opgemaakt van het koninkrijk van Israël. Vooral in dit hoofdstuk valt er profetisch licht op de geschiedenis van Israël. Misschien hebben de Joden het nog niet eens zo verkeerd gezien toen ze de boeken van de Koningen rekenden tot de "eerste profeten".

Godsvrucht

Onder de koningen van Juda vallen vooral Hizkia en Josia op vanwege hun godsvrucht. Ook in een ander opzicht heeft de persoon van Hizkia de aandacht getrokken vanwege de ondergrondse watertunnel die hij aanlegde vanaf de Gihonbron naar de vijver van Siloam aan de westkant van de Stad van David. Deze tunnel, ruim een halve kilometer lang, was een knap stukje bouwwerk dat door opgravingen aan het licht is gekomen. Daarbij is ook een inscriptie in een rots gevonden

waarin wordt beschreven hoe de tunnel tot stand kwam. Op die manier laten opgravingen licht vallen over de Bijbel.

Ook de belegering van Jeruzalem is te vinden in buitenbijbelse bronnen. Volgens de Assyrische koning is Hizkia 'als een vogel in een kooi' opgesloten geweest. De vorst spreekt over de schatting die Hizkia hem heeft betaald, maar niet over zijn smadelijke nederlaag door de dood van 185.000 Assyriërs.

Over de reformatie onder Hizkia en Josia lezen we in een afzonderlijk opstel. Uit ijver voor de zaak des Heeren heeft Hizkia offerhoogten en altaren verwoest. Zelfs de Assyrische maarschalk wist dit, zo blijkt uit 2 Koningen 18:22. Uit opgravingen is gebleken dat in de tijd van Hizkia inderdaad een heilighoudom zeer grondig is verwoest.

Hoop

Ondanks het trieste einde van de koninkrijken van Israël en Juda gloort er hoop in de boeken van de Koningen. Dat is geen hoop vanuit de mens, ook niet vanuit godvrezende koningen als

Hizkia en Josia. Het is de hoop vanuit Gods belofte aan David dat zijn koninkrijk vast zal zijn. Zelfs tijdens de goddeloze regering van koning Joram van Juda klinkt die verwachting door. De Heere wilde Juda niet verderven, zo lezen we in 2 Koningen 8:19, om Davids Zijns knechts wil, gelijk als Hij hem gezegd had, dat Hij hem te alle tijden voor zijn zonen een lamp zou geven. De Middelaar moest nog geboren worden uit het nageslacht van David. Dat had de Heere Zelf beloofd. En, al wat Hij ooit beloofd heeft, zal bestaan.

N.a.v. M.J. Paul, G. van den Brink, J.C. Bette (red.); "2 Samuël – 1 Koningen – 2 Koningen" in de serie: Studiebijbel Oude Testament; Uitg. Centrum voor Bijbelonderzoek, Veenendaal; 1014 blz.; ISBN 90 77 651 04 9; € 65,- per deel; bij inkoop op de hele serie € 58,50 per deel; www.studiebijbel.nl

(wordt vervolgd)

Middelburg, ds. J.M.D. de Heer

Even maar.....

Trouw zweren

Woensdag 15 september vergadert onze generale synode weer. Ds. P. Mulder heeft daarover al geschreven onder 'In goede orde'. Op dinsdagavond wordt een bidstond gehouden door de voorzitter van de vorige vergadering, ds. J. J. van Ekeveld. Op woensdagmorgen wordt de vergadering geopend met het gebed van de voorzitter van de roepende kerk, ds. B. Labee. Elke ambtelijke vergadering moet immers met gebed worden geopend, zegt onze Dordtse kerkorde. Anders is haar bezig zijn niet wettig. Het mag duidelijk zijn, hoeveel waarde onze vaders aan de inroeping van de leiding van de Heilige Geest hechtten. Niet voor de vorm, maar vanuit de behoefte van het hart. Wetend dat we dwaalziek zijn en tot hinken en zinken ieder ogenblik gereed. Vandaar alle nadruk op het gebed. Ook gezien het belang van zulke vergaderingen voor het geheel van het gemeentelijk leven. Daarbij bindt de Hei-

lige Geest Zich in Zijn onmisbare leiding altijd aan het Woord. En daarom was het op oude synoden ook gebruikelijk dat elke afgevaardigde aan het begin van de vergadering een eed aflegde. Zo ook op de belangrijke Dordtse synode van 1618/19. Met deze eed stelde men zich hoofd voor hoofd voor het alwetende aangezicht des Heeren en onder aanroeping van Zijn naam en deugden zwoer men: *'ik beloof voor God, Wiens tegenwoordigheid als Doorzoeker van nieren en harten ik geloof en eer, dat ik in al deze synodale handelingen..... niet enige menselijke schriften, maar Gods Woord alleen voor een zekere en ongetwijfelde regel des geloofs zal houden en gebruiken. En dat ik in deze ganse zaak niets zal voor hebben dan de ere Gods, de rust der kerk en voornamelijk het bewaren van de zuivere leer. Zo helpe mij mijn Zaligmaker Jezus Christus, Die ik gans vurig bid, dat Hij mij in dit voornemen met de genade Zijns Geestes altijd wil bijstaan'.*

Als Gereformeerde Gemeenten hebben we deze gewoonte niet meer. Misschien, helaas niet meer. Hetzelfde gevoelens moge echter toch al de afgevaardigden bezetten. Daartoe moge ook het voortdurende gebed vanuit de gemeenten in de eredienst en daarbuiten hen vergezellen. Want dat is echt nodig. Zeker in een tijd als de onze. Want we zijn allen kinderen van deze oppervlakkige tijd! Daarom dringend om worstelaars gevraagd, om zuchters voor die veertig 'mensjes uit het stof', die in Utrecht samenkomen. Worstelaars om het wezenlijk heil van Sion. Zuchters om de krachtige werking van de Heilige Geest en om trouw aan het onveranderlijke Woord. Opdat wij en ons nageslacht bewaard mogen blijven bij de waarheid die naar de godzaligheid is zoals die ons van de ouden is overgeleverd. Trouw aan de Schrift en aan onze belijdenis. Trouw aan de eed die we allen bij het aanvaarden van ons ambt hebben afgelegd.

Pastoraat onder doven

Pastorale bezoeken

Het jaarlijkse huisbezoek bij de doven schiet vaak tekort. Als een dove tot het (horende) gezin behoort, verloopt de communicatie meestal via een gezinslid en dat is voor de dove niet prettig.

Het gesprek als zodanig kan de dove niet volgen. Huisbezoek bij een doof echtpaar verloopt doorgaans ook stroef. Soms wordt een ouderling die een duidelijke articulatie heeft naar zo'n gezin gestuurd. Wat de dove zegt bij het huisbezoek, wordt doorgaans niet goed verstaan of verkeerd begrepen.

Er leven nog steeds doven in de wereld van de stilte. Ze krijgen (bijna) nooit bezoek vanuit de gemeente. Ze horen, zo lijkt het wel, niet bij de gemeente. Ze voelen zich vaak buitengesloten.

Eigenlijk zouden onze dovenpastores op huisbezoek moeten bij onze doven, maar dat levert veel praktische bezwaren op. Al met al verloopt het huisbezoek bij veel doven niet zoals het zou moeten.

Bij zieken- en rouwbezoeken komen we dezelfde problemen tegen. Zijn er zorgen op het werk of met kinderen, of wil een dove het al of niet aanvragen van een Cochleaire Implant bespreken, dan stuiten de ambtsdragers ook weer op het communicatieprobleem.

Vanuit Dovenzorg hebben we ook geen oplossing voorhanden. Een enkele keer vraagt een kerkenraad aan Dovenzorg om hulp bij gesprekken.

Andere kerkelijke activiteiten

Onze doven zijn volwaardig lid of dooplid van onze gemeenten. Het valt echter voor een dove niet mee op een ledenvergadering te volgen wat er besproken wordt. Een dove vrouw,

die graag naar de vrouwenvereniging zou willen, loopt ook daar tegen het communicatieprobleem aan. Dove kinderen kunnen veelal niet naar de zondagsschool, niet naar de jongens- of meisjesclub en niet naar het kinderkoor. Dove jongeren kunnen niet naar de jeugdvereniging of naar de catechisatie van de eigen gemeente. Gelukkig is bovenstaande iets te somber voorgesteld. Er zijn jeugdverenigingen waar jongeren een doof lid helpen bij de communicatie, bij voorbeeld door een lezing van te voren te kopiëren, door tijdens een discussie voor het dove jv-lid de belangrijkste punten op te schrijven, door duidelijk te articuleren en door te ondersteunen met gebaren. In een enkel geval tolkt een ouder bij de catechisatie. Ook op vrouwenverenigingen zijn er dames die de moeite hebben genomen een gebarencursus te volgen om zodoende het dove verenigingslid uit haar isolement te helpen. Bij de jaarlijkse landelijke Zondagsdag zijn de laatste jaren ook tolken aanwezig, zodat de doven die dag kunnen bijwonen.

De taak voor de plaatselijke kerk

Uit vorenstaande is gebleken dat voor doven aparte kerkdiensten en aparte catechisaties nodig zijn. Dat zal ook nodig blijven. Het is waardevol dat de doven een eigen blad (Doven-Contact) hebben, waarin telkens een meditatie en een preek staat, dat er een aparte prekenreeks voor doven is, dat ze sinds 1982 een eigen dovenvereniging hebben (Ora et Labora), dat er een aparte vakantie is voor doven, dat er dovenpastores zijn en dat de doven de laatste jaren via e-mail en internet wat uit hun stille leven verlost zijn. Desondanks is het nodig dat in de eigen gemeente aandacht wordt be-

steed aan de dove (doop)leden. In 1 Korinthe 12 wordt ons nadrukkelijk voorgehouden hoe we moeten omgaan met onze leden die beperkingen hebben. De minst sierlijke leden van het lichaam wordt overvloediger eer aangedaan. Onze mensen met een verstandelijke handicap, met een visuele of auditieve handicap horen echt bij de gemeente.

Gelukkig neemt het aantal kerkenraden en gemeenteleden dat gaarne hulp wil bieden, de laatste jaren toe. Doven die gebruik willen maken van een tolk, krijgen een apart plekje in de kerk. Bij leesdiensten wordt de preek gekopieerd. Soms krijgt een ambtsdrager de specifieke taak om een doof lid zoveel mogelijk bij de gemeente te betrekken. Ook stellen kerkenraden wel een gemeentelid als contactpersoon aan om namens de gemeente de contacten met een dove te onderhouden en de dove bij het gemeentelieven te betrekken.

Er kan echter meer gedaan worden. Er leven nog steeds doven in de wereld van de stilte. Ze krijgen (bijna) nooit bezoek vanuit de gemeente. Ze horen, zo lijkt het wel, niet bij de gemeente. Ze voelen zich vaak buitengesloten.

Laten we als kerkenraden en als gemeenteleden onze opdracht verstaan om als leden van één lichaam elkaar te helpen, elkaar nabij te zijn en, kon het zijn, de weg te wijzen naar Christus, Die geestelijk doven – en dat zijn we van nature allemaal – horend kan maken door Zijn levendmakende Geest.

(slot)

Capelle a/d IJssel,

B. Agteresch

Zorg voor jongeren

Volgens een internationale studie van Unicef is de jeugd van Nederland de gelukkigste van alle Europese landen. En ook in materieel opzicht gaat het hen goed, ondanks de crisis. Tegelijkertijd zijn jongeren van nu vooral op zichzelf gericht en gaan ze op in het genieten van alles wat de wereld hen biedt. We horen dagelijks alarmerende berichten over schooluitval, overgewicht, comazuipen, schuldenproblematiek, vandalisme, agressie en een verval van waarden en normen bij jongeren. De wereldgeleijkvormigheid dringt diep door, ook in onze gezinnen.

Het komt niet altijd even bemoedigend over bij jongeren, maar het is wel eerlijk: we leven in een moeilijke tijd. Een wereld zonder God en Christus dringt zich aan ons op, veel meer dan vroeger. En dat niet alleen. Wat kan dat genieten van de wereld ons in beslag nemen. We zijn daarbij nogal snel geneigd naar onze kinderen te kijken. Zij spelen tenslotte met de nieuwste snufjes? Zij communiceren toch alleen nog maar via hun mobiel en via Hyves? Zij zijn zo onrustig, door al die prikkels, kleuren en flitsen? En zeker, daar liggen zorgen. Zorgen, die niet eenduidig op te lossen zijn. Maar, we moeten daarbij als opvoeders vooral ook naar onszelf kijken. Of zou het echt zo zijn dat onze kinderen dat allemaal alleen van zichzelf hebben?

De wereld om ons heen heeft een ontzaglijke aantrekkingskracht op onze kinderen. Wie met jongeren omgaat, ziet én voelt dat. Maar zou de wereld ook zoveel vat op onze kinderen hebben, als de kerk echt leefde en wij als ouders teer en oprecht zouden leven voor het aangezicht van de Heere? We kunnen wel naar de wereld kijken – en dat moet – maar ook in de kerk wordt het er niet beter op. Individualisme, materialisme en geesteloosheid lijken wel als een besmettelijke ziekte door de kerk te trekken. En echt niet alleen bij jongeren. Ook ouders, ouderen en ambtsdragers hebben er last van. Dat maakt die oprukkende wereldzin alleen maar erger en gevaarlijker. Er is

wel degelijk iets aan de hand. En nadenken hierover is meer dan urgent. Het raakt de toekomst van de kerk.

Hij zorgt

Toch is daarmee niet alles gezegd. Op de laatstgehouden -12 bondsdag over 'Post voor jou' naar aanleiding van Openbaring 1: 9-19, hadden enkele kinderen een klankbord voorbereid. Het slot was als volgt:

“Maar ik vind de Bijbel moeilijk...”

“De Heere weet dat ook. Hij wil Zijn Heilige Geest geven in je hart. Die maakt dat je Zijn Woord, Zijn Brief, gaat begrijpen. Dat is het wonder: wat jij niet kunt, dat kan Hij wel.”

“Dan wordt het Woord van God een lamp voor je voet en een licht op je pad.”

Ik vond het bijzonder om dit uit kindermonden te horen. Zo kinderlijk eenvoudig. Want zo is het. Als de Heere ons hart en ons verstand verlicht, wordt alles anders. Dan gaan we als met nieuwe ogen naar de dingen kijken. Naar de Bijbel, en naar onszelf, en naar God. Dan komen allerlei discussies over media, uitgaan, muziek en andere dingen in een ander daglicht te staan. Dan zijn de zorgen er nog wel, maar ligt alles in Gods hand. Hij zorgt, voor Zijn kerk.

LCJ-onderzoek

Intussen worden wij wel geroepen onze verantwoordelijkheid te verstaan. Eind 2009 presenteerde het Landelijk Contact jeugdwerk Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ) de resultaten van een onderzoek on-

der ruim drieduizend catechisanten van gemeenten die bij het LCJ zijn aangesloten. Een onderzoek in de rechterflank van de Christelijke Gereformeerde Kerken, zagezegd. De gestelde vragen hadden betrekking op allerlei aspecten van 'leer en leven', zoals: de persoonlijke omgang met Gods Woord, huisgodsdienst, betrokkenheid bij het kerkelijk jeugdwerk, catechese, prediking, vrijetijdsbesteding, ethische overtuigingen, enzovoort. De resultaten zijn gebundeld in de uitgave 'Om het hart van jongeren'. Veel hoofdstukken sluiten af met aanbevelingen voor leidinggevers, ouders en ambtsdragers.

Het beeld dat ontstaat is over het algemeen verontrustend, stellen de LCJ-onderzoekers, vrijwilligster dr. Marion Verduijn en jeugdwerkadviseur drs. Marieke de Vries. Daarbij heb ik de stellige indruk dat er niet zoveel verschil is met de situatie van de jongeren uit de Gereformeerde Gemeenten. Er zullen heus accentverschillen zijn op het terrein van de levensstijl, maar over het algemeen zijn de resultaten echt herkenbaar en vergelijkbaar met kleinere en grotere onderzoeken die de Jeugdbond (en bijvoorbeeld ook het *Reformatorisch Dagblad*) heeft gehouden in de achterliggende jaren. Deels zal dit komen door de interkerkelijkheid van de gereformeerde gezindte, die onder andere tot uiting komt in het reformatorisch onderwijs. Vooral onder jongeren spelen kerkelijke grenzen vaak niet zo'n grote rol. Ze accepteren van elkaar dat ze zondags gescheiden optrekken, maar op school merken ze er weinig van.

Daarnaast leven we in een volstrekt open wereld. Onze jongeren hebben via de moderne media een bijna grenzeloze toegang tot alles wat de wereld hen biedt. Het maakt zeker wel uit hoe er thuis en in de gemeente met deze dingen wordt omgegaan, maar jongeren ademen tegelijkertijd het moderne levensgevoel dagelijks in.

Zorg voor jongeren

Omdat de uitkomsten van dit LCJ-onderzoek herkenning oproepen en ons veel te zeggen hebben, wil ik de belangrijkste aspecten graag in *De Saambinder* bespreken. In de hoop dat de zorg voor jongeren in onze gemeenten nog meer gaat leven en dat het besef groeit dat jongeren toerusting en vorming, maar vooral betrokkenheid en liefde vanuit de gemeente nodig hebben. De overtuiging dat we

daarin volstrekt afhankelijk zijn van de gunst en zegen van de Koning van de kerk, Die de trouw bewaart van geslacht tot geslacht, mag daarbij rust geven én een stimulans zijn. Als de Heere zegent, zal de zorg voor jongeren in onze gemeente(n) niet ijdel zijn, maar rijke vrucht dragen (1 Korinthe 15: 58).

(wordt vervolgd)

L.A. Kroon

BOEKENNIEUWS

“Naar Ninevé”, door J. van ‘t Hul; uitg. De Ramshoorn, Goes; ISBN 97890-76466-859; 109 blz.; € 13,95.

Opnieuw laat de heer J. van ‘t Hul ons delen in wat hij al lezend, bestuderend en mediterend over een persoon in de Bijbel heeft opgedolven. Bekende geschiedenissen kunnen toch weer nieuw worden als iemand er op deze manier gedegen studie van heeft gemaakt. “Naar Ninevé” is een mooi, gemakkelijk te lezen boekje geworden, zoals we dat van zijn vorige pennenvruchten zijn gewend. Met de ondertitel “Een leeswijzer bij het Bijbelboek Jona” heeft de schrijver precies aangegeven wat hij met dit boekje beoogt: Met de bijbel open, dit boekje ter hand nemen als uitleg bij de tekst. Het is goed bruikbaar voor persoonlijk gebruik en ook in groeps- en verenigingsverband. Er komt heel wat op de markt wat je bij lezing wel eens de wenkbrauwen doet fronsen over lijnen of conclusies die getrokken worden vanuit een tekst of Bijbelgedeelte. Dit is bij dit boekje absoluut niet het geval. De schrijver gaat ook moeilijke vragen niet uit de weg, zoals de vraag wat nu precies de bekering van Ninevé inhield. Hij haalt daarbij allerlei mogelijke verklaringen kort aan, maar ook weer niet zo uitgebreid dat het de voortgang van het lezen en het vasthouden van de grote lijn van dit Bijbelgedeelte belemmert. U begrijpt dat we dit boekje graag aanbevelen.

Rijssen,

ds. A. Schreuder

“Getuigenis der waarheid”, door (ex-) bestuursleden van de GBS. Uitg. GBS, Leerdam; ISBN 978-90-72186-56-0; 201 blz.; € 12,95.

Onder de titel “Getuigenis der waarheid” is een bundel meditaties uitgekomen bij de Gereformeerde Bijbelstichting. Deze meditaties zijn geschreven door verschillende predikanten, die als lid van het bestuur werkzaam zijn geweest of nog zijn in de GBS. Bovendien geven deze overdenkingen ‘getuigenis van hun theologisch denken en de bevindelijke kennis van de waarheid die naar de godzaligheid is’, zoals in het voorwoord is te lezen.

Bij elkaar zijn het 52 meditaties, wat betekent dat deze bundel goed gebruikt kan worden voor de zaterdagavond, bijvoorbeeld om in het midden van onze gezinnen gelezen te worden. We vinden er 26 meditaties in over teksten uit het Oude Testament en ook 26 uit het Nieuwe Testament. Tevens zijn bij elke tekst die overdacht wordt kanttekeningen in een kader eronder vermeld, wat het geheel goed

overzichtelijk maakt. In de volgorde van meditaties is rekening gehouden met het kerkelijk jaar.

Elk van de schrijvers heeft op zijn eigen manier geprobeerd de tekstwoorden eenvoudig te verklaren en daaruit ook bevindelijke toepassingen te maken. Het is nog groot dat predikanten vanuit verschillende kerkverbanden éénzelfde geluid mogen doen horen. Eigenlijk heeft een boek als dit geen aanbeveling nodig; het zou in ieder gezin moeten liggen! Om de prijs hoeft u het niet na te laten, want het kost slechts € 12,95.

We willen deze korte recensie eindigen met de hartelijke wens dat dit boek onder de onmisbare leiding van de Heilige Geest voor velen tot zegen zou mogen zijn. We nemen een klein gedeelte over van de meditatie over Jeremia 20:7a, wat handelt over Gods werk: ‘Ook de herschepping is een werk van God. Omdat de mens moed- en vrijwillig van God is afgefallen en daardoor Gods beeld heeft verloren en verdorven is door de zonde, is een herschepping van de mens noodzakelijk wil God weer in en door hem verheerlijkt worden. Die herschepping, levendmaking, wedergeboorte, vernieuwing of bekering is een werk van God. Adam vluchtte van God weg en zou nooit meer naar God gevraagd hebben, maar o, eeuwig wonder van Goddelijke ontferming, de HEERE God riep Adam en zeide: ‘Waar zijt gij?’ (Gen. 3:9). God was de Eerste. Dat moet Hij altijd zijn. Er staat in Romeinen 3:10 en 11: ‘Er is niemand rechtvaardig, ook niet één; er is niemand die verstandig is, er is niemand die God zoekt’. Hemelzoekers zijn er wel, maar wie zoekt God? De Heilige Geest zoekt de eer des Vaders en een bruid voor de Zoon. En als die Geest zalmakend in het hart gaat werken, dan gaat die zondaar God zoeken. Wij zijn in opstand tegen God gekomen en zijn een vijand van Hem. Daarom is er een Godsdaad nodig in ons leven. Heel de weg der zaligheid is een werk van God’. Van harte aanbevolen.

De Valk-Wekerom, ds. B.J. van Boven

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Berkenwoude:

ds. J.J. van Eckveld te Zeist.

■ PASTORIEZORGEN

Er zijn zorgen over de gezondheid van onze medebroeder ds. T.M. van Dijk.

Enkele weken geleden werd de ziekte van

Parkinson door de doktoren vastgesteld. Hij heeft hiervoor medicijnen gekregen. Door Gods goedheid mag deze medicatie aanslaan. We wensen onze broeder van harte toe dat dit bestendig mag worden. Dat hij en degenen die hem lief zijn de genade van de dichter van psalm 73 mogen beleven: 'Bezwijkt dan mijn vlees en mijn hart, zo is God nochtans de Rotssteen mijns harten en mijn Deel in eeuwigheid.

ds. C. Neele

■ AANGEPASTE KERKDIENT

Op **zaterdag 18 september** zal in de Adullamkerk van de Geref. Gemeente te Barneveld-Zuid aan de Ds. E. Fransenlaan een aangepaste kerkdienst voor verstandelijk gehandicapten worden gehouden. In deze dienst hoopt voor te gaan ds. G.

Bredeweg. Het thema van de preek is: "Levi in het tolhuis", n.a.v. Matth. 9:9-13. Aanvang 15.00 uur. Ook belangstellenden zijn hartelijk welkom.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2010

* Pag. 89, **DEPUTAATSCHAP DIACONALE EN MAATSCHAPPELIJKE ZORG.**

Vanaf 1 september 2010 is P. Klop niet meer als algemeen secretaris in dienst van bovengenoemd deputaatschap. Telefonische en schriftelijke vragen aan het deputaatschap kunnen worden gericht aan mw. Jorike Wiegman van het Kerkelijk Bureau te Woerden, die met deputaten voor verdere afhandeling zorgt.

* Pag. 348, **gemeente UTRECHT.**

Predikant: ds. A.J. de Waard. Adres (m.i.v. 20 september 2010): Meentweg 126a, 3454 AX De Meern, tel. 030-666 65 95.

Tiel

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 18 september**, in de Maartenskerk te Tiel, m.m.v. het gemengd koor Magnalia Dei te Amersfoort, het mannenensemble Cantare uit Woudenberg en drie solisten. Er is veel samenzang. Aanvang: 19.45 uur, sluiting 21.45 uur.

Toegangsprijzen: € 5,- voor volwassenen; kinderen t/m 15 jaar € 2,50; gezinnen € 15,- max. Collecte t.b.v. Jeugdbond Geref. Gemeenten (JBGG).

Van deze uitvoering wordt een cd-opname gemaakt. De opbrengst hiervan is voor de JBGG.

■ VERKOPING IN RIJSSEN

Verkoop in 'Huize Maranatha', Diekjansweg 1 te Rijssen op **woensdag 22 september**. Opening 10.00 uur door ouderling G. ten Hove, aansluitend zal de verkoop duren tot 15.00 uur.

Er is voor elk wat wils! Voor de kinderen zijn er verschillende activiteiten. Tevens is er koffie en thee verkrijgbaar in de recreatiezaal.

De opbrengst is voor 'Huize Maranatha'. De dameskrans van 'Huize Maranatha' heeft een grote stand, waarvan de opbrengst bestemd is voor de zending!

■ KINDER- EN TIENEREVANGELISATIE

Voor alle werkers in het kinder- en tiener-evangelisatiewerk, kerkenraden en belangstellenden organiseert de Landelijke Werkgroep Kinderevangelisatie regionale toerustingsavonden.

Wij willen met elkaar nadenken over: werkvormen naar aanleiding van de Bijbelse vertelling op de club.

Plaats, datum en locatie:

Nunspeet: woensdag 22 september, kerk Geref. Gemeente, Brinkersweg 17 (hoek Aarweg);

Woerden: woensdag 6 oktober, kerk Geref. Gemeente, Oudelandseweg 50;

Krabbendijke: donderdag 7 oktober, kerk Geref. Gemeente, J.W. Frisostraat 1. Alle avonden beginnen om 19.30 uur.

Opgave en info bij secretaresse Ilsabé van der Heiden, e-mail: lwk-gergem@kliksafe.nl

■ LANDELIJKE TOERUSTINGSDAG ALLOCHTONEN COMMISSIE

De allochtonen commissie hoopt op **zaterdag 25 september** haar landelijke toerustingsdag te houden. Aanvang 9.30 uur. Sluiting: 13.00 uur. Locatie: kerk Geref. Gemeente te Gouda, Nieuwe Gouwe O.Z. 2b, Gouda.

Het thema van deze dag is:

De vreemdeling welkom? Ja, maar hoe!

Opening: Ds. C. Clements voorzitter van de Allochtonen Commissie

BERICHTEN

■ APPELAVONDEN DISTRICTEN JBGG

Alkmaar

Appelavond (district Noord-West -16/+16) op **vrijdag 17 september**, aanvang 19.45 uur in het evangelisatiegebouw te Alkmaar, 't Wuiver 2a. Inleiding door evangelist S. de Visser over "Evangelisatie in Leeuwarden".

Apeldoorn

Appelavond (district Oost +16) op **zaterdag 18 september**, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Apeldoorn, Graaf van Lijndenlaan 9. Spreker: ds. D. de Wit n.a.v. het thema "Heb je toekomst?"

Dirksland

Appelavond (district Flakkee -16) op **vrijdag 17 september**, aanvang 19.45 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Dirksland, Mozartsingel 2. Spreker: ds. J.M.D. de Heer over het onderwerp: "En spreekt met eerbied en ontzag". Collecte t.b.v. het districtswerk.

Krabbendijke

Appelavond (district Zuid +16) op **zaterdag 2 oktober**, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Krabbendijke, J.W. Frisostraat 1. Spreker: ds. G.

Hoogerland n.a.v. het thema: "Bekering".

■ ZANGBIJEENKOMSTEN Barneveld-Zuid

Meditatieve psalmzangavond op **dinsdag 14 september**, in de Adullamkerk van de Geref. Gemeente van Barneveld-Zuid, Ds. E. Fransenlaan 6. Aanvang: 19.00 uur, sluiting: ongeveer 20.30 uur. Leiding: ds. G. Bredeweg, die over diverse Psalmen een meditatie zal verzorgen. Collecte voor kas schulddelging en orgelkas.

Kapelle-Biezelinge

Zangmiddag met en voor gehandicapten op **zaterdag 18 september**, in de kerk van de Geref. Gemeente, Goessestraatweg 18 te Kapelle. Aanvang: 13.30 uur, sluiting 15.30 uur. Mannenkoor Ethan uit Yerseke zal met de gehandicapten en belangstellenden psalmen e.d. zingen. Collecte t.b.v. Helpende Handen.

Leeuwarden

Koor- en samenzangavond op **woensdag 15 september**, aanvang 19.30 uur, op de evangelisatiepost te Leeuwarden, m.m.v. mannenzangvereniging Siloam uit Urk, organist A. Rekkelenkamp. Collecte t.b.v. evangelisatiepost te Leeuwarden. Leiding: evangelist S. de Visser.

Sprekers: ds. W. Visscher, Jurien van de Veer. Presentatie van evangelisatiemedewerkers Geref. Gemeente te Amersfoort. Forumbespreking o.l.v. ds. G. Clements. Lunch zelf meenemen. Voor koffie en thee wordt gezorgd. Inlichtingen en opgave: mevr. J. van Sluijs-Rosendaal, Westerzicht 343, 4385

BC Vlissingen, tel. 0118-464746, e-mail: j.rosendaal@kliksafe.nl
Tevens kunt u een bestelling opgeven voor het boekje: Onze Turkse naaste en Mohammed of Christus? Prijs: € 3,- per stuk. Op de dag zelf kunt u dan het gewenste aantal meenemen.

Stichting hulpverlening
uitgaande van de
Gereformeerde Gemeenten

Hulpaanbod

De Vluchtheuvel gaat uit van de Gereformeerde Gemeenten en biedt professionele hulp bij psychosociale problemen, zoals huwelijksproblemen, psychische problemen, eenzaamheid, rouwverwerking, identiteitsvragen en opvoedingsvragen. De Vluchtheuvel werkt landelijk. Er zijn kantoren en/of gesprekslocaties te Goes, Dordrecht, Woerden, Amersfoort, Zwolle, Lelystad en Rijssen.

Hulp vragen?

Twijfelt u of uw hulpvraag past bij De Vluchtheuvel? Of hebt u, ook als ambtsdrager, behoefte aan overleg over een bepaalde situatie? Dan kunt u voor alle hulpvragen (jongeren en volwassenen) op werkdagen **tussen 10.00 uur en 12.00 uur** bellen naar het spreekuur voor aanmelding en advies: 0348-48 99 99. Of via www.stichtingdevluchtheuvel.nl. Voor hulp aan doven of slechthorenden kunt u mailen naar: jzwerusv@cbgg.nl.

In oktober start in Amersfoort en in september in Dordrecht een mannengroep seksverslaving. Zie voor meer info en aanmelding de website.

Meer weten?

Voor algemene informatie zijn we iedere werkdag bereikbaar van 08.30 uur tot 17.00 uur op nummer 0113-213098. Of kijk op de website. Daar vindt u ook informatie over huwelijksvoorbereiding, schoolmaatschappelijk werk en andere vormen van hulp en/of preventie. U kunt u zich daar ook digitaal aanmelden voor hulp: www.stichtingdevluchtheuvel.nl

12.15 uur ds. Kleppe en 19.00 uur ds. Van Gelder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. Schreuder; Ermelo 15.00 uur ds. F. Mulder; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 19.00 uur ds. Silfhout; 's-Gravenpolder 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Van Rijswijk; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. Joosse; Hilversum 10.00 en 16.00 uur ds. Hakvoort; Hoofddorp 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder (H.D.); Houten 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 18.15 uur ds. Kattenberg; Kapelle-Biezelinge 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Krabbendijke 14.00 uur ds. Meeuse; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. Hoogerland en 14.00 uur leesdienst; Leerdam 19.00 uur ds. L. Blok; Leiderdorp 18.30 uur ds. Van Rijswijk; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Maljaars; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 9.30 en 15.00 uur ds. Labee; Nieuw Beijerland 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds. Van Krimpen; Nieuwerter Aa 18.30 uur ds. Hakvoort; Nieuwerkerk Zld 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. Gunst; Nisse 14.00 uur ds. Baan; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Opheusden 18.30 uur ds. Boeder; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Blok; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. J. Karels; Poederoyen 14.30 uur stud. Visser; Poortugaal 19.00 uur ds. P. Mulder; Puttershoek 15.00 uur ds. Pater; Rhenen 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. Van der Net; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. Terlouw; Rotterdam-IJsselmonde 19.00 uur ds. Joosse; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. Paul; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker en

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 12 SEPTEMBER 2010

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 14.30 uur ds. Karens; Aalst 9.00 en 14.30 uur stud. Huijser; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 15.00 uur ds. De Wit; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. Bredeweg; Beekbergen 19.00 uur ds. Schot; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Ber-

kenwoude 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 10.00 en 16.30 uur ds. Verweij; Boskoop 16.30 uur ds. Van Aalst; Brakel 10.00 en 18.00 uur stud. Visser; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 15.00 uur ds. Van Gelder; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Driessen; Dordrecht 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33)

14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Verschuure; Scheveningen 10.00 uur ds. Paul; Sint Annaland 14.30 uur ds. Bakker; Sliedrecht (Middel-diepstraat 31) 12.00 en 19.00 uur ds. W.J. Karels; Soest 9.30 uur ds. Van Gelder en 19.00 uur ds. Visscher; Spijkenisse 14.30 uur ds. Brugge; Sprang-Capelle 9.30 en 15.00 uur stud. Baaijens; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. Verhoef; Terneuzen 15.30 uur ds. Tuinier; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur leesdienst en 18.30 uur stud. Huijser; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. De Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Vlaarding en 17.30 uur ds. Labe; Vlissingen 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Golverdingen en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. De Heer en 18.30 uur ds. Moens; Westzaan 19.15 uur ds. Heijkamp; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. Boogaard; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 uur ds. Van Aalst en 14.30 uur ds. De Leeuw; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ **MAANDAG 13 SEPTEMBER 2010**
Drachten 19.30 uur ds. Verhoef.

■ **DINSDAG 14 SEPTEMBER 2010**
Oostvoorne 19.30 uur ds. Baan; Rilland-Bath 19.30 uur ds. Hakvoort; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Van Ekeveld (Bidstond GS); Uddel 19.30 uur ds. Mouw.

■ **WOENSDAG 15 SEPTEMBER 2010**
Aalst 19.30 uur ds. Schot; Amsterdam-Noord 19.30 uur ds. Baan; Barneveld-Centrum 19.30 uur ds. Brugge (voor de Zending); Dinteloord 19.30 uur ds. Melis; Goudswaard 19.30 uur ds. Hogchem; Herkingen 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Hoogvliet 19.45 uur ds. Paul; Leerdam

19.30 uur ds. Van Boven; Leiderdorp 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Opheusden 19.30 uur ds. Beens; Opperdoes 19.30 uur ds. Van Gelder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Verweij; Soest 19.30 uur ds. Van Rijswijk; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. Bakker; Veenendaal 19.30 uur ds. Boeder; Woerden 19.30 uur ds. Tuinier.

■ **DONDERDAG 16 SEPTEMBER 2010**
Brakel 19.30 uur ds. Hakvoort; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Tuinier; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. Beens; Marknesse 19.30 uur ds. Vogelaar; Naaldwijk 19.45 uur ds. Brugge; Ouddorp 19.30 uur ds. Van Rijswijk; Poortugaal 19.30 uur ds. Van Belzen.

■ **VRIJDAG 17 SEPTEMBER 2010**
Middelharnis 14.00 uur ds. Maljaars (huw. bev.); Veenendaal 14.30 uur ds. F. Mulder (huw. bev.); Waarde 14.30 uur ds. Golver-

dingen (huw. bev.); Wierden (in Herv. Kerk te Hoge Hexel) 13.30 uur ds. De Wit (huw. bev.); Yerseke 14.30 uur ds. Van Krimpen (huw. bev.).

■ **ZATERDAG 18 SEPTEMBER 2010**
Barneveld-Zuid 15.00 uur ds. Bredeweg (aangepaste kerkdienst).

■ **EVANGELISATIESAMENKOMSTEN**
Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-l) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S. de Visser; Merkssem (Oude Bareillei 64) 10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

Tot onze droefheid, maar op Zijn tijd en wijze heeft de Heere uit ons midden weggenomen onze geliefde en zeer gewaardeerde ouderling en preses

L. Jumelet

in de leeftijd van 68 jaar.

Gedurende bijna 25 jaar heeft hij het ambt van ouderling in alle getrouwheid mogen vervullen met de van God aan hem geschonken gaven.

De Heere gedenke in genade nog zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en moeder en heilige deze roepstem aan onze harten.

Kerkenraad der Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-IJsselmonde

G. van Breugel, waarnemend preses
I.E. Tasma, waarnemend scriba

Rotterdam-IJsselmonde, 27 augustus 2010

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Revoke

I www.revoke.nl
E info@revoke.nl
T 0184-642253

De vereniging streeft onder meer naar:

- het bevorderen van contacten tussen ongewild kinderloze echtparen
- het steun verlenen aan deze doelgroep
- het geven van voorlichting
- ethische aspecten belichten op behandelmethoden voor onvruchtbaarheid

Reformatorische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

Wintertraining

'Van zorgen maken naar zorgen loslaten'

Een vijf avonden durende training voor iedereen die vastloopt of zichzelf belemmerd voelt in zijn of haar functioneren. De een kan niet meer tegen de problemen op, de ander komt nooit aan zichzelf toe, een derde wordt achtervolgd door negatieve gedachten. U zit in een cirkeltje en hebt hulp nodig om dat te doorbreken.

In de training komen verschillende onderwerpen aan de orde: communicatie, sociale vaardigheden, het ombuigen van belemmerende gedachten. Dit doen we aan de hand van de door u geformuleerde knelpunten die u ervaart in uw dagelijks leven. De praktijk staat centraal en daarom oefenen we veel met praktijkvoorbeelden. Met als doel om de negatieve spiraal te doorbreken.

Schrijf u nu heel eenvoudig in via
www.buntgroep.nl of bel 0318-830226.

Bunt Groep - Galileilaan 23d - 6716 BP Ede - T 0318-830226 - E info@buntgroep.nl

Te koop in **Kootwijkerbroek**: een zeer royale nette 2 onder 1 kap woning (1998) met 5 (mog. 6) slaapkamers, 2 werkkamers en 1 bergkamer. De woning ligt dicht bij kerk en school. De randstad is snel bereikbaar via transferium Barneveld-Noord. Vraagprijs € 334.000 Tel. 0628928349

Te huur vakantiewoning in Kortgene, **ZEELAND**.
www.boerderijvakantiezeeland.nl
Tel: 0113-302209

Te koop goed onderhouden studioappartement in **Ridderkerk**.
Ideaal voor 1 persoon!
Vr. pr. € 105.000 k.k.
Oplevering is per direct mogelijk.
Info: 06-23503835 / 06-30870375

Wie wil ons helpen bij de **verzorging** van onze, nog zelfstandig wonende, ouders?
Huishoudelijke hulp is aanwezig.
Reacties graag op
tel.nr. 06 25 52 49 87

CAPELLE AAN DEN IJSSEL (MIDDELWATERING) TALINGSTRAAT 10

Verhuizen zonder klussen!!!
Bijzonder fraai (recent) verbouwde 6-kamer eengezinswoning met riante aanbouw aan de achterzijde.

Een zeer ruime woonkamer, een luxe en royale keuken en de grote zolderkamers met brede dakkapellen, maken deze woning uniek! Rustige, kindvriendelijke omgeving in een gewilde wijk op loopafstand van winkels, scholen en openbaar vervoer. Woonoppervlakte ca. 150m², inhoud ca. 400m³ en 158m² eigen grond.

Vraagprijs € 275.000,- k.k.
Inlichtingen tel: 010 - 441 25 41

Gevraagd **huishoudelijke hulp** voor 1 of 2 ochtenden per week
fam J. v/d Brink te Stroe
tel. 0342442877

RIDDERKERK. Te koop: een **2/1 kapwoning** gel. aan de Ferd. Bolstraat 12 (pastorie Ger. Gemeente Ridderkerk) Perc. grootte ca. 500 m². Beg.gr.: L-woonkamer. Keuken en studeerkamer; 1e verd. 4 slaapkamers en badkamer; 2e verd. 3 slaapkamers en douche. Garage en schuur. Aanvaarding mei 2011. Inl. B. Kok 0180-425885.

Matthew Henry zoekt 圣经文字

Helpt u ons vertalen en verspreiden?
Uw gift helpt hierbij.

Matthew Henry Study Bible
The best of Matthew Henry's notes in a handy new volume Reference Bible
Kees Jansz-Verschoor

HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China

3473- 76. 029 t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen
Voor info: 06-200 13 173 of www.hudson-taylor.nl

Barneveldse Begrafnis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige verzorging
van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

HELP MEE DE WAARHEID TERUG TE BRENGEN IN DUITSLAND

Ziet u mogelijkheden om tijdens uw verblijf in Duitsland een of meer van onze vertaalde oudvaders weg te geven? Als tegengif tegen het heersende Humanisme en Modernisme? Kijk dan op onze website www.svvhd.org voor de boeken, of bestel een catalogus/infoböekje.

T 0416 - 691788
svvhed@klikSAFE.nl

Gift: 548.98.79.20

Begin september D.V. verschijnt:
Een iegelijk, die in Hem gelooft
Ds. D. W. Tuinier

schrijft het 2^e deel over het thema geloven waarin de nadruk ligt op het geloof in Christus.

Het geloof in Christus wordt na aan het hart gelegd. Geschikt voor persoonlijk gebruik en leesdiensten.

De opbrengst is bestemd voor het nieuwe kerkorgel van Aagtekerke.
Prijs: € 14,90 (excl. verzendkosten)

Besteladres: J. Wisse,
tel. 0118-581939 e-mail:
janiswissea_kerke@klikSAFE.nl

Aleenstaande man 50+ Ger. Gem.
zoekt kleine **woonruimte** in
Opheusden. tel. 06-48369499

GOEREE en OVERFLAKKEE

Rust in de natuur, vlak bij water.
Boerenlandcamping
www.Grevelande.nl
Tel. 0187-669317

B. Smytegelt (NIEUW) Naar een uitgave van 1857

De weg der heiligmaking, 9 preken, 224 blz.

€ 22,50

J. Beukelman

Vervolgstoffen 2 delen, 90 preken, ca. 1000 blz.

€ 89,-

J. Hanappier

Bid om de vrede van Jeruzalem

3 preken en levensschets, 109 blz.

€ 14,95

B. Smytegelt

Des Christens Heil en Sieraad, 45 preken, 512 blz.

€ 39,50

Te bestellen bij:

Boekhandel - uitgeverij De Oude Wijn

Te bestellen:

Tel. 033 286 5548 of

E-mail: vanvulpen@klikSAFE.nl

Geen verzendkosten

Ook verkrijgbaar bij de erkende boekhandelaren.

De Oude Wijn heeft als uitgangspunt oude werken weer toegankelijk te maken. Al de werken zijn wel overgezet in huidige spelling, maar niet hertaald of herschreven.

Christelijke begrafenisverzorging

De Bruijn

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging
in de provincie Utrecht en
de regio's Gouda en Hilversum.

Tel. 0346-281711.

Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

STICHTING HET BRAAMBOS

rondom 19^e eeuwse Strict Baptists

Verschenen:

Nagelaten Brokken deel 7

Vier preken van **William Gadsby**

94 pagina's € 7,50

Tel. 078-6933783 www.hetbraambos.nl

Ook verkrijgbaar bij de boekhandel

AMELAND - TERSCHELLING

BAKKEVEEN-Fries / Dr Wouden
chalets / stacars v.a € 20/25/30 p.d.
bel 0512-516096 of kijk op
www.vdsluisvakanties.nl

Te koop gevraagd

de H.C. verklaring van
Ds. P. Blok met de titel:

**'De troost van de gemeente
Gods'** bestaande uit twee delen.

LUNTEREN mooie omgeving
van **BOS, HEIDE**, een rustig gel.
gezellig ing. vac. won.
tel. 0318-461624 (evt. tijdelijk)

Familie/ vakantiehuis

"Haus Irmgard" op de Hunsrück
(Duitsland) ± 25 km vanaf de moe-
zel en ± 25 km vanaf de Rijn.

25 slaapplekken, onderverdeeld
in div. appartementen.

Ook per appartement te huur.

[www.hetankermaritiem.nl/](http://www.hetankermaritiem.nl/hausirmgard.html)

hausirmgard.html

Tel. 06 20735340/ 0620735341

Nog een poosje van de rust genieten?

Er zijn weer kampeerplaatsen vrij
op camping

"DE VERBORGEN HOEK"

en aanbieding: 2 pers. € 60,00

p.wk. Ook 2 vak.won.te huur,
vrij vanaf 11/09.

Fam. Wierda-Tuinier, Harich Fr.

tel. 0514-602065

www.deverborgenhoek.nl

Er is al weer héél veel geboekt

voor D.V. 2011, bel niet te laat!

Te koop in **Gouda**,

Joubertstraat 53. Tussenwoning.
Woonopp. 135 m².

Zes slaapkamers. Grote woonka-
mer, prachtige uitbouw in 2006.

Heel goed onderhouden. Heel
goede stand. Afstand ref. basis-

school: 300 m. Zeer centraal.

Station 5 min. (fiets). Zeer geschikt
voor gezin met 2-6 kinderen.

Zie voor meer informatie:

www.dupreemakelaars.nl.

Voor bezichtiging of brochure:

bel 0182-55 12 55

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenissen*

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begrafenissen
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden*

te huur **STROE** dorp fraaie woning
kamer-keuken 3 slk tuin enz. t.h.
vanaf dec. geen tv 0342-443630

**begrafenisverzorging
Den Hollander**

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam,
Gouda, Den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst
uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.

 T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509
www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Zorg dichtbij

Actief in uw regio!

Waar u ook woont,
Agathos brengt zorg dichtbij:

- Huishoudelijke verzorging
- Persoonlijke verzorging
- Verpleging
- Psychosociale zorg

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator
aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen.
Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de
CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos
THUISZORG
T 010 264 07 77 I www.agathos-thuiszorg.nl
Zorg met een eigen kleur

**Reformatische
Psychologenpraktijk
Nederland**

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste **hulp** aan
kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals
Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autistisch Spectrum Stoornis

Tevens bieden wij hulp bij PGB aanvragen
en verlengen.

**Voor meer informatie of aanmelding:
010 - 483 64 08**

Vestigingslocatie: Alblasserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

*Voor een waardige en
stijlvolle verzorging
van begrafenissen*

*met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.*

Wij verzorgen alléén begrafenissen door het gehele
land en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.
• H. de Jongh • P.H. van der Leer • D.D.E. Melieste.

Begrafenisonderneming de Jongh
Hardinxveld-Giessendam T (0184) 611 154
Waardenburg T (0418) 652 039
Werkendam T (0183) 701 017

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

**Te koop in Alblasserdam, mooi
gelegen en goed onderhouden
hoekwoning. Flinkke achtertuin, 3
slaapkamers en ruime zolder.
Op loopafstand van kerken, school
en winkels. Vraagprijs € 198.000.
Info: 0184-611000**

**PSYCHOLOGENPRAKTIJK
BROUWER**

hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

•
RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg 11

•
BARNEVELD
Wilhelminastraat 14

•
METEREN (GELDERMALSEN)
Dorpsstraat 18

Bel voor informatie of aanmelding:
0180 - 42 69 55
of kijk op www.psychbrouwer.nl

**CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR**

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal,
Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

• **DIVERSE BLOKFLUITEN**
• **MUZIEKSTANDAARDS**
• **ROEMEENSE PANFLUITEN**
R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944
**WWW.MULDERMUZIEK
INSTRUMENTEN.NL**

kina
begrafenisverzorging

Tel. (010) 458 31 12

Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper J. Kooijman
010-450 66 26 0182-58 39 32
Capelle a/d IJssel Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begrafenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Karel Pul begrafenisverzorging

- Dag en nacht bereikbaar voor persoonlijke zorg
- Wij verzorgen begrafenissen op de gehele
Veluwe en omliggende plaatsen

Tel. 0341-562757 www.karelpul.nl
Korpersteeg 24a, 3853 LD Ermelo

**Orgelcentrum Andante is dealer van
JOHANNUS - MONARKE - CONTENT - EMINENT**

  **ORGELCENTRUM
ANDANTE**

In onze beide winkels is een ruim
assortiment aan bladmuziek in zowel
notenschrift als klavarscribo te vinden.

A. van Ostadelaan 35, VEENENDAAL | **Oranjestraat 6, RIJSSEN**
Tel: 0318 - 505063, Fax: 0318 - 505851 | **Tel: 0548-515866, info@andanteorgels.nl**
u vindt ons ook op www.andanteorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS